

REPUBLIKA SLOVENIJA
STALNO PREDSTAVNIŠTVO PRI OECD
PARIZ

OECD Novičnik 2022

**Novice Stalnega predstavništva RS pri
OECD v Parizu**

Letnik I, številka 2

PARIZ, JUNIJ 2022

Nagovor stalnega predstavnika / OECD 365

STRATEGIJA ZA PROMOCIJO ODPRTEGA GLOBALNEGA GOSPODARSTVA

Spoštovani bralci,
Dragi partnerji in deležniki,

Pred vami je drugi novičnik, kot smo ga tudi obljubili. Tokrat ga bo spremljala posebna izdaja OECD 365 – ciljno usmerjeni poglobljeni intervjuji z vsemi direktorji direktoratskih v OECD. Na ta način želimo zagotoviti bolj usmerjen pogled slovenski javni upravi in ostali deležnikom kaj se bo v naslednjem obdobju dogajalo v OECD, če seveda ne pride do velikih pretresov v svetovni ekonomiji. Kot smo napovedali ob izdaji prve številke, s tem novičnikom želimo zagotavljati odprto platformo zainteresirani javnosti v Sloveniji.

Tokrat opozarjamo na nov izziv v svetovnem gospodarstvu, ki bo kot vse kaže delo OECD bolj zaznamovalo kot je to izgledalo še pred nekaj meseci. Gre za novo nastalo situacijo – nezmožnost zagotavljanja enakosti izhodišč v svetovni trgovini. Gre za porajajoče zaplete na področju svetovne trgovine, vključujoč vse zaplete v STO, številnimi izkrivljanjem mednarodne trgovine, nepreglednim podeljevanjem subvencij itd. STO že nekaj časa opozarja, da je svetovno gospodarstvo deljeno na "zahodni blok" in "vzhodni blok", če primerjano zunanje politične usmeritve in rezultat glasovanja v OZN forumih. Opažamo tudi, da se trgovina med blokoma zmanjšuje in ima različne učinke na blagostanje ekonomij. Jasno je, da bomo v tem procesu izgubljali vsi ampak eni bolj kot drugi. To je točka na kateri OECD želi vstopiti v igro spreminjajoče mednarodne trgovine.

V OECD ocenjujejo, da obstajajo štiri nevrvalgične točke svetovne trgovine:

1. zelo omejen napredek internacionalizacije svetovnega gospodarstva v preteklih dveh desetletjih, saj opažamo velik razkorak med pravili STO in dejanskim stanjem na globalnih trgih,
2. nezmožnost STO zagotoviti enakost izhodišč (ang. level play field) zaradi neučinkovitih pravil. Kot primer naj navedemo da so samo ZDA, EU in Kitajska od 2008 uvedle 18.137 korporativnih subvencij, med ko so druge države v tem obdobju uvedle 5.977 subvencij,
3. ekonomska, okoljska in socialna nestabilnost zelo slabo vplivajo na svetovno trgovino,
4. oblikuje se nova geopolitika v svetovnem gospodarstvu z veliko nevarnostjo delitve sveta na več trgovskih blokov. To bo seveda zelo slabo vplivalo na sistem svobodne trgovine na svetovni ravni.

Zato OECD poziva svoje članice, da se aktivno pripravi na delovanje na treh ključnih področjih, in sicer:

1) povečano izmenjavo informacij in koordinacije med državami članicami z namenom povečanje medsebojne trgovine, še posebej glede blagovnih verig strateškega pomena,

2) povečanje angažiranosti in usklajenosti držav članic za delovanje v ostalih svetovnih forumih,

c) povečanje aktivnosti OECD v STO in ostalih mednarodnih forumih (G7, G20 itd.) z namenom izenačevanja izhodišč, zmanjševanja izvoznih omejitev, diskusij o digitalni trgovini itd.

Ugotavljamo namreč, da OECD sodeluje s STO pri pripravi indikatorjev in modelov za spremljanje in omogočanje razprave o svetovni trgovini, spremljanju raznih subvencij (kmetijstvo, ribištvo, fosilna goriva) ter indeksu izkrivljanja gospodarstva. Vendar pa OECD ne pripravlja priporočil in drugih pravnih instrumentov, kot to počnejo druga telesa OECD, o čemer bi bilo smiselno razmisliti glede na nastale globalne razmere.

Nekoliko skrbi, da je pri tem vprašanju zadržana Evropska Komisija, saj ne vidi OECD kot forum za pripravo orodij za trgovinske ukrepe, kot takšnega vidi zgolj STO. Pa vendar prevladuje prepričanje, da se OECD mora osredotočiti na šibke točke svetovne trgovine, nasloviti je potrebno tudi negativne aspekte globalizacije, kot je naraščanje neenakosti, preprečevanja izkrivljanja trgovine, vključiti pa je potrebno tudi pritiske na delovanje držav (ang. coercive measures) – OECD bi lahko sestavil seznam takšnih ravnanj. Izpostaviti velja ekonomsko varnost in prosto svetovno trgovino. OECD bi lahko ustvaril standarde za odporno svetovno trgovino. Prispevek OECD bi lahko bil osredotočen na področje analiz, podatkov in priporočil. Večji poudarek je potreben za odgovorne poslovne modele, prav tako pa je potrebno nasloviti subvencije z negativnim učinkom na okolje, ki so posebej škodljive na področju kmetijstva in ribištva. Okoljski ukrepi ne smejo biti protekcionistični, saj lahko povečajo prehrambno krizo. Kmetijstvo že danes proizvede 25% svetovnih emisij, po predvidevanjih Svetovne banke pa bi se ta delež v prihodnjem obdobju lahko bistveno povečal, pri čemer bodo takrat največji igralci na trgu Kitajska, Indija in Indonezija, države nad katerimi OECD nima vpliva.

V tem smislu se slišijo razumni pozivi, da je potrebno čim prej razmisliti o ekonomski konferenci med državami članicami.

Mag. Peter Ješovnik, stalni predstavnik RS pri OECD

KAZALO

<i>Nagovor stalnega predstavnika / OECD 365 .....</i>	<i>2</i>
<i>1. Ministrsko zasedanje Sveta OECD, Pariz, 9. – 10. junija 2022 .....</i>	<i>5</i>
<i>2. Ekonomska napoved OECD: prioritete naj bodo izogib prehranski krizi, porazdelitev bremen inflacije ter prilagoditev monetarne in fiskalne politike .....</i>	<i>8</i>
<i>3. Ekonomska napoved OECD za Slovenijo: poleg umiritve rasti in višje inflacije pritiski v smeri dviga plač in poziv k do rasti bolj prijazni obdavčitvi .....</i>	<i>11</i>
<i>4. Ministrsko srečanje OECD o zaposlovanju in delu.....</i>	<i>13</i>
<i>5. Konferenca OECD na visoki ravni o Jugovzhodni Evropi "Beg človeškega kapitala-skupaj oblikujmo prihodnost" .....</i>	<i>15</i>
<i>6. 30 let programa SIGMA .....</i>	<i>17</i>
<i>7. OECD iLibrary .....</i>	<i>19</i>
<i>Invalidnost, delo in vključenost v Sloveniji.....</i>	<i>20</i>
<i>Kratka in ovinkasta pot do 2030 .....</i>	<i>20</i>
<i>Obdavčitev plač: Vpliv COVID-19 na obdavčitev plač v državah OECD .....</i>	<i>21</i>
<i>Večdimenzionalni pregled Zahodnega Balkana .....</i>	<i>21</i>
<i>8. Uporabne povezave .....</i>	<i>23</i>

1. Ministrsko zasedanje Sveta OECD, Pariz, 9. – 10. junija 2022

Najvišji organ organizacije – Svet OECD, enkrat letno zaseda na nivoju ministrov držav članic. Temu zasedanju, za katerega se uporablja kratica MCM (*Ministerial Council Session*), za razliko od rednih zasedanj Sveta ne predseduje generalni sekretar OECD, temveč ena izmed držav članic. Letošnjemu zasedanju, ki je s **temo "Prihodnost, ki si jo želimo: Boljše politike za naslednjo generacijo in trajnostni prehod"** potekalo 9. in 10. junija v Parizu, je predsedovala Italija in podpredsedovali Mehika in Norveška (<https://www.oecd.org/mcm/>).

Zasedanja se je udeležilo kar **86 delegacij** pod vodstvom ministrov za finance, gospodarstvo in zunanje zadeve držav članic in partneric organizacije. Na podlagi rezultatov MCM iz leta 2021 in vrha G20 v Rimu se je srečanje osredotočilo na **mednarodno sodelovanje** za izgradnjo boljše prihodnosti za **mlade** in z njimi, vključno glede **gospodarskih in drugih posledic agresije Rusije** v svetu po pandemiji. Naslovalo je tudi iskanje prave mešanice politik za srednjeročno sprostitvev potenciala **rasti gospodarstev OECD**, prehod na **trajnosten in vključujoč gospodarski model z digitalno in zeleno preobrazbo** ter izgradnjo **odpornih zdravstvenih sistemov**, ki ohranjajo zdravje prebivalstva in gospodarsko blaginjo. MCM je razpravljal tudi o **krejitvi dialoga OECD z Afriko**, krejitvi **enakosti spolov** ter boljši **uskladitvi trgovinske in okoljske politike** za skupno gradnjo trajnostne prihodnosti.

©Stalno predstavništvo RS pri OECD 2022

Slovensko delegacijo je na zasedanju ministrov Sveta OECD vodil **stalni predstavnik pri OECD veleposlanik mag. Peter Ješovnik**. Aktivno je nastopil je na dveh zasedanjih, in sicer na temo **"OECD in Afrika: Skupna prihodnost"** v luči slovenske kandidature za nestalno članico Varnostnega sveta OECD v obdobju 2024/25 in na zasedanju z naslovom **"Okrepitev preventive, pripravljenosti in odziva na pandemije za prihodnje generacije"**.

Zasedanje je naslovalo tudi posledice **humanitarne krize**, ki jo spremlja tisoče mrtvih, milijone beguncev in notranje razseljenih oseb v Ukrajini, pa posledice vojne v drugih državah, ki vplivajo tudi na izvajanje tekočih načrtov za odpravo posledic pandemije. Po pred-vojnih napovedih naj bi večina gospodarstev držav OECD v letih 2022 in 2023 nadaljevala z okrevanjem, kljub temu, da bi le-to potekalo ob večjem javnem dolgu, višji inflaciji in nižji potencialni stopnji rasti kot pred pandemijo. Vojna pa je okrevanje še upočasnila in k temu

dodala še tveganja, povezana z **varnostjo, preskrbo z energenti in hrano** ter nadaljnjimi **inflacijskimi pritiski**.

Italijansko predsedstvo je zato med glavnimi prioritetami OECD prav tako identificiralo **spodbujanje učinkovitega multilateralizma**, brez katerega si ni mogoče zamisliti **izgradnje miru in skupnih vrednot**, zagotavljanja mirnega in zelenega planeta naslednjim generacijam, oblikovanja monetarnih, fiskalnih in strukturnih politik ter spodbujanje gospodarske paradigme, ki zagotavlja **pot k višji, vključujoči in trajnostni rasti**. Ti cilji pa zahtevajo obsežne načrte za oživitev gospodarstev, ki se osredotočajo na javne naložbe za zaščito zdravja, zagotovitev dvojnega zelenega in digitalnega prehoda, ki deluje za vse, in krepitev človeškega kapitala. V okviru teh načrtov bo pomembno spodbujati **izobraževanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje** zaposlenih, zlasti najranljivejših na trgu dela, vključno z mladimi, ženskami in nizkokvalificiranimi delavci.

Kot omenjeno, se je letošnjega MCM se je udeležilo 86 delegacij, pri čemer ne gre pozabiti, da je držav članic "zgolj" 38. Ob državah članicah se je zasedanja udeležilo še **pet držav kandidatk**, katerim so med zasedanjem bili formalno vročeni pridružitveni kažipot, ki uokvirjajo njihove prihodnje, nekajletne postopke približevanja ([Bolgarija](#), [Brazilija](#), [Hrvaška](#), [Peru](#) in [Romunija](#)). Zasedanja so se udeležili še predstavniki t. i. **ključnih partneric** (Indije, Indonezije, Južne Afrike in Kitajske), **afriških držav** (npr. Egipt, Gana, Maroka, Ruande), prav tako pa tudi predstavniki **mednarodnih organizacij in forumov** (npr. Afriške unije, EFTA, IMF, Svetovna banka, UNESCO, idr.). Kot vselej je bila predstavljena tudi **EU**, tokrat s strani komisarja za trgovino Valdisa Dombrovskisa.

Med **otvoritveno slovesnostjo** so nagovore podali generalni sekretar OECD **Mathias Cormann**, predsednik vlade Italije **Luigi Di Maio**, generalni sekretar Afriške unije (predsednik Senegala) **Macky Sall**, zunanji minister Mehike **Rogelio Ramirez de la O** in zunanja ministrica Norveške **Anniken Huitfeldt**. Preko video povezave pa je zbrane goste nagovoril tudi predsednik Ukrajine **Volodimir Zelenski**. Predsednik je v čustvenem govoru poudaril, da je Rusija z vojno v Ukrajini povzročila prehransko in energetske krizo, ob tem pa ni mogoče izključiti uporabe orožja množičnega uničenja ali napadov na vodne vire. Ponovno je zaprosil za pomoč OECD pri obnovi države ter izrazil zadovoljstvo nad nedavnim odprtjem OECD pisarne za Ukrajino.

MCM je postregel z različnimi področji. **Na razpravi med državami članicami o posledicah ruske agresije** je bilo izpostavljeno, da vojna povzroča inflacijo ter izzive za prehransko in energetske varnost. Nujno je zaščititi najranljivejše (tako ljudi kot države), ob tem pa ne smemo pozabiti na investicije v zeleni prehod, digitalizacijo, energetske varnost in človeški kapital. Pri sprejemanju ukrepov proti inflaciji je potrebno biti previden, da ne ponovimo napak iz 1970-ih, ob tem pa je nujno zmanjšati odvisnost od ruskih energentov ter povečati sredstva za obnovljive vire. Pri zagotavljanju stabilnosti blagovnih verig je potrebno najti **ravnovesje med efektivnostjo in varnostjo**, več držav namreč poziva k zmanjšanju sodelovanja z avtorski režimi. Potrebno je vlagati v človeški kapital in povečati produktivnost.

Mednarodna trgovina mora biti v ravnovesju z okoljsko vzdržnostjo, doprinesati mora k okoljskim ciljem, sicer se bo pritisk na ranljive skupine in države samo še povečal. Okoljske obveznosti morajo biti vključene v (prosto-)trgovinske dogovore, kar EU že sedaj izvaja.

Na **panelu o Afriki** so se države zavzele za okrepljeno sodelovanje z Afriško unijo, regionalnimi gospodarskimi skupnostmi in afriškimi državami zlasti glede Agende za trajnostni razvoj in Agende Afriške unije 2063. **Slovenija je poudarila**, da mora biti sodelovanje z Afriko smiselno umeščeno v okvir Agende 2063, ki je glavni načrt za preoblikovanje Afrike v svetovno industrijsko silo prihodnosti. Slovenija je konec maja organizirala že enajsto mednarodno konferenco "**Dan Afrike**", kjer so obravnavali sodelovanje na področju digitalizacije z Afriko, področju zanimivem tudi za sodelovanje z OECD. Slovenija v Ljubljani prav tako gosti prvi UNESCO-v [Center za umetno inteligenco](#), ki se osredotoča na pristope ciljev trajnostnega razvoja OZN v uporabi umetne inteligence, ki je osredotočena na človeka. Ima ambicijo prerasti v globalno mrežo. Trenutno združuje 35 članov, med njimi tudi iz Gane, Kenije, Nigerije, Južne Afrike in Tanzanije.

Na **zasedanju na temo o večje vključenosti mladih** so države izrazile zaskrbljenost, saj je kriza mlade še posebej prizadela, razkrila šibke točke njihovega položaja in negotovost, s katero se soočajo. Vpliv krize na ekonomijo (tako zaradi pandemije kot agresije v Ukrajini) se lahko odraža v povečani brezposelnih mladih, njihovi finančni negotovosti, stanovanjski nestabilnosti in povečanemu mentalnemu stresu. Potrebne so investicije za njihovo izobraževanje, nove iniciative morajo biti namenjene novim delovnim mestom, zagonskim podjetjem, strokovnemu in poklicnemu izobraževanju (VET), še posebno za mlade ženske.

Za primerne odzive na prihodnje pandemije in podobne izzive bodo **zdravstveni sistemi** zahtevali močno mednarodno sodelovanje, zato je potrebno k temu pristopiti že sedaj. Ponotranjiti velja idejo, da so medicinski proizvodi javno dobro in da morajo biti dostopni vsem. Pandemija je vodila v fiskalno krizo, zato so bili ključni cilji ohranitev, stabilnost in red sistemov, upravljanje gospodarstva in trajna vzdržnost pokojninskih sistemov, od teh ciljev pa sedaj ne gre odstopati.

Na zasedanju je bila potrjena ustanovitev t.i. **Vključujočega foruma za pristop k razogljičenju** (*Inclusive Forum for Carbon Mitigation Approaches*). Namen foruma bo doseči globalni dogovor o ukrepih za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, saj je jasno, da ukrepi posameznih držav ne morejo imeti zelenega širšega učinka. Forum bo zbiral podatke o ukrepih, sprejetih v raznih državah, njihovih učinkih ter nato predlagal globalne ukrepe, ki ne bodo imeli negativnih učinkov. Glede na to, da kar dve tretjini emisij prihajata iz držav v razvoju, je nujna vključitev čim širšega števila držav. OECD bo gradil na modelu in uspehih, doseženih pri pogajanjih za Globalni dogovor o obdavčitvi digitalnega gospodarstva – [Vključujočemu okvirju za preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanje dobička, kateremu](#) se je do danes pridružilo že več kot 140 držav.

MCM je pokazal **pomen, ki ga ima članstvo v OECD za prav vsako državo članico**, posebej pa za manjše države. OECD kljub **široki geografski pokritosti** združuje zgolj **enako-misleče članice**, ki delijo **vrednote demokracije, svobode posameznika, vladavine prava, zaščite človekovih pravic** ter **svobodne trgovine**. Članice lahko svobodno razpravljajo, delijo svoja pričakovanja in sprejemajo skupne ukrepe, pri čemer ne prihaja do blokiranj odločitev kot se to dogaja v drugih mednarodnih organizacijah. Ob sodelovanju pri odločitvah, ki jih organizacija sprejema, pa manjše države pridobijo ne zgolj uvid v delovanje drugih pomembnih forumov (npr. G7 in G20), temveč lahko tudi vplivajo na njihovo delovanje, saj je

OECD močno vpet v pripravo zasedanj in gradiv teh forumov. In kar je še pomembneje, so usmeritve in študije OECD referenčne za EU in so pogosto povzete v nastajajočo zakonodajo EU.

Države so ob koncu sprejele še [skupno izjavo](#).

Pripravil:

dr. Grega Pajnikihar, namestnik stalnega predstavnika

2. Ekonomska napoved OECD: prioritete naj bodo izogib prehranski krizi, porazdelitev bremen inflacije ter prilagoditev monetarne in fiskalne politike

Projekcije OECD kažejo, da se bo globalno gospodarstvo močno oslabilo. Organizacija ocenjuje, da bo globalna rast v letu 2022 znašala 3%, še decembra 2021 pa je napovedala 4,5% rast. V letu 2023 OECD pričakuje rast v višini 2,75%. V državah OECD se sedaj v letu 2022 pričakuje skoraj 9% inflacijo. Gre za dvakratnik v primerjavi z zadnjo ekonomsko napovedjo OECD iz decembra. Po oceni OECD bi morale biti prednostne naloge izogib prehranski krizi, pravična porazdelitev bremen inflacije ter prilagoditev monetarne in fiskalne politike. Med drugim OECD tudi poudari, da bi bilo v Evropi zaradi integracije regije in izpostavljenosti vojni potrebne več solidarnosti na področjih izdatkov za obrambo in energijo. Vlade bi tudi morale za pospešitev energetskega prehoda zamenjati prestavo.

OECD je dne 8.6.2022 objavil redno Ekonomsko napoved. V njej podaja pregled stanja, napovedi in priporočila za politike («policies») za globalno gospodarstvo, 38 držav članic OECD in nekatere tretje države.

V nadaljevanju so podana ključna sporočila Napovedi za globalno gospodarstvo. Ekonomska napoved OECD za Slovenijo je podana v ločenem zapisu Novičnika. Ocene in priporočila Napovedi za ostale države pa so na voljo na [tej povezavi](#).

Osrednja sporočila globalne Ekonomske napovedi OECD

V ključnih sporočilih Napovedi, ki jih glavna ekonomistka OECD povzema v prvem delu publikacije, je ocenjeno, da bo svet plačal veliko

ceno za vojno Rusije proti Ukrajini. Humanitarna kriza, ki se odvija, ima za posledico na tisoče mrtvih in na milijone beguncev, prav tako pa ogroža gospodarsko okrevanje po dveh letih pandemije. Ker sta Rusija in Ukrajina veliki izvoznici surovin, je vojna povzročila skok cen energije in hrane, kar bistveno otežuje življenje ljudi.

Obseg znižanja rasti in zvišanja inflacije bo odvisen od razvoja vojne. Vendar je že sedaj jasno, da bodo najbolj prizadeti najrevnejši. **Cena vojne je visoka in bi se morala porazdeliti.** Projekcije OECD kažejo, da se bo globalno gospodarstvo močno oslabilo. Organizacija ocenjuje, da bo **globalna rast v letu 2022 znašala 3%**, še decembra 2021 pa je napovedala 4,5-odstotno rast. V letu 2023 OECD pričakuje globalno rast v višini 2,75%.

V državah OECD se sedaj v letu 2022 pričakuje skoraj 9% inflacijo. Gre za dvakratnik v primerjavi z zadnjo ekonomsko napovedjo OECD iz decembra. Višja inflacija po svetu znižuje realni razpoložljiv prihodek gospodinjstev in življenjski standard ter posledično niža potrošnjo. Negotovost odvrta poslovne investicije in je grožnja ponudbi, tudi v prihodnjih letih. Istočasno globalno rast prek nižanja domače rasti in povzročanja motenj v globalnih dobavnih verigah obremenjuje politika Kitajske o ničelnem COVID («zero-COVID policy»).

Ker so ekonomska tveganja predvsem negativna, bi lahko bila cena vojne še višja. Konflikt ovira distribucijo osnovne hrane in energije, kar povsod spodbuja višanje inflacije in še posebej ogroža države z nizkim prihodkom.

Evropska gospodarstva se trudijo odklopiti od ruskega goriva. Vendar pa alternativnih energetske virov morda ne bo možno pridobiti hitro. Zato obstaja tveganje višjih cen ali celo pomanjkanja.

Če se bo vojna okrepila ali bo trajala dolgo, se bo napoved poslabšala, še posebej za države z nizkim dohodkom in za Evropo. Omejitev zmogljivosti Rusije za financiranje vojne, kot je tudi cilj embarga na izvoz ruske nafte, je ključnega pomena za pospešitev zaključka tega uničujočega konflikta.

V vmesnem času je treba minimalizirati humanitarne, ekonomske in socialne posledice.

Prva prednostna naloga je **izogib prehranski krizi**. Svet proizvaja dovolj žit za nahraniti vsakogar. Vendar so cene zelo visoke in obstaja tveganje, da omenjena proizvodnja ne bo dosegla tistih, ki jo najbolj potrebujejo. Potrebno je globalno sodelovanje za zagotovitev, da hrana doseže potrošnike po dostopnih cenah, še posebej v državah z nizkim dohodkom in tržnih gospodarstvih v vzponu. To bi lahko zahtevalo več mednarodne pomoči, pa tudi sodelovanja v logistiki prevoza in distribucije državam v stiski. Napake iz globalne distribucije cepiv so še sveže; ne sme se jih ponoviti.

Kot drugo OECD opozarja, da ima **inflacije močne distribucijske učinke**. Inflacija bo pomagala znižati dolg, vključno z javnim. Vendar pa tudi znižuje realni prihodek, prihranke in kupno moč. Istočasno lahko vpliva na dobiček podjetij ter zmožnost investiranja in ustvarjanja delovnih mest. Inflacija je breme, ki se mora pravično deliti med ljudmi in podjetji, med dobičkom in plačami. Države morajo tako igrati vlogo prek podpore, usmerjene v tiste, ki so zaradi naraščajoče inflacije hrane in energije najbolj ranljivi.

Na tretjem mestu OECD opozarja, da se morata **monetarna in fiskalna politika v teh izrednih okoliščinah prilagoditi**. Glede na povišane ravni inflacije in zaposlenosti je možno zaključiti, da ni več potrebe po prilagodljivi monetarni politiki. Vendar v mnogih regijah inflacijo spodbujata hrana in energija. Če že monetarna politika ne more nasloviti tovrstnih šokov ponudbe, lahko pošlje signale, da ne bo dovolila nadaljnega zvišanja ali razširitve inflacije. Odstranitev prilagodljivosti je torej na mestu po celotnem svetu. Vendar je v Evropi, kjer prevladuje inflacija, ki jo poganja ponudba, potrebna posebna pazljivost. Po drugi strani pa se lahko monetarno politiko na področjih, kjer jo poganja močna ponudba, kot so npr. ZDA, monetarna politika s ciljem znižanja tovrstnih ekscesov zaostri hitreje.

Upravljanje fiskalne politike je še posebej kompleksno. Zaradi trenutnih ravni rasti, zaposlenosti in inflacije je potreba po podpori prihodku v celotnem gospodarstvu izginila in se mora nadomestiti z bolj usmerjenimi ukrepi.

Vojna v Ukrajini je dvignila potrebo po večjih javnih investicijah v obrambo in okrepila nujnost prehoda na zeleno energijo. Poleg tega so že pred tem obstajale potrebe po investicijah v zdravstvo, digitalizacijo, staranje in izobraževanje, prav tako pa ostaja visok javni dolg. To zagato je možno rešiti le z močnejšim osredotočenjem na prioritizacijo s strani vlad. V Evropi je zaradi integracije regije in izpostavljenosti vojni potrebne več solidarnosti na področjih izdatkov za obrambo in energijo. Vojna je razkrila, kako tesno sta povezana energetska varnost in blažitev podnebnih sprememb. Vlade morajo za pospešitev energetskega prehoda zamenjati prestavo.

Krizno ukrepanje za primer energetske krize se je sprevrglo v intenzivno iskanje alternativnih virov fosilnih goriv in načinov povečanja uporabe premoga. Omenjeno je lahko le začasno, saj je nasprotno od tega, kar potrebuje svet. Svet potrebuje hitro povečanje investicij v čistejšo energijo in njeno uporabo. Vendar čista energija potrebuje vložke, minerale in vmesne materiale, ki prihajajo iz različnih koncev planeta. Na kratko, čistejša kot bo energija, večje in geografsko bolj raznolike bodo po oceni OECD morale biti vrednostne verige. Blažitev podnebnih sprememb ne more obstajati brez odprte trgovine in odpornih globalnih vrednostnih verig.

Glavna ekonomistka OECD v Ekonomski napovedi OECD zaključí, da svet že plačuje ceno za rusko agresijo. Izbire odločevalcev in državljanov pa bodo ključne za določitev, kako se bo ta cena razporedila med ljudmi in državami.

Pripravila po publikaciji OECD:

mag. Kristina Bizjak, prva svetovalka

3. Ekonomska napoved OECD za Slovenijo: poleg umiritve rasti in višje inflacije pritiski v smeri dviga plač in poziv k do rasti bolj prijazni obdavčitvi

OECD v Ekonomski napovedi z 8.6.2022 napoveduje, da se bo v letu 2022 gospodarska rast Slovenije umirila na 4,6%, v letu 2023 pa na 2,5%. Omenjeno znižanje je delno posledica vojne v Ukrajini. Glavno gonilo rasti bo domače povpraševanje. Pričakuje se, da bo trg dela ostal zaostren, zgodovinsko visoka zaposlenost in nizka brezposelnost pa bosta še nadalje pritiskala v smeri dviga plač. Skupaj z že tako visokimi cenami goriva in hrane, ki bodo še naraščale, bo to vodilo v višjo inflacijo. Obstaja pa tudi veliko tveganje, da bo okrepljena rast plač še nadalje dvignila inflacijska pričakovanja.

Pričakuje se, da se bo fiskalna politika v letu 2022 rahlo zaostрила. Začasne subvencije in davčni ukrepi so usmerjeni v blažitev učinkov naraščajočih cen elektrike za najbolj prizadeta gospodinjstva. Dodatna podpora gospodinjstvom bi morala biti financirana prek znižanj porabe, saj trenutno fiskalno stališče ustvarja tveganja za inflacijske pritiske. Nadalje bi lahko bolj rasti prijazen davčni naslovil pomanjkanje delavcev in dvignil potencial rasti. Tak davčni sistem bi se lahko doseglo prek nadaljnjega znižanja obdavčitve dela, kar bi se financiralo prek višje potrošnje, in prek višje obdavčitve nepremičnin.

Dne 8.6.2022 je OECD objavil redno Ekonomsko napoved, ki jo sicer objavi dvakrat letno (op.: v vmesnem času objavi krajši Vmesni ekonomski napovedi). V publikaciji OECD poleg napovedi za globalno gospodarstvo podaja tudi napoved za posamezne države članice OECD in nekatera druga gospodarstva (op.: v ločenem zapisu Novičnika). V nadaljevanju so podani [poudarki ekonomskih napovedi OECD za Slovenijo](#).

Osrednja sporočila Ekonomske napovedi OECD za Slovenijo: umiritev rasti, pritiski v smeri dviga plač, višja inflacija, potreba po bolj rasti prijaznem davčnem sistemu

OECD napoveduje, da se bo v letu 2022 rast umirila na 4,6%, v letu 2023 pa na 2,5%. Omenjeno znižanje je delno posledica vojne v Ukrajini. Glavno gonilo rasti bo domače povpraševanje. Pričakuje se, da bo trg dela ostal zaostren (op.: z večjim povpraševanjem delodajalcev), zgodovinsko visoka zaposlenost in nizka brezposelnost pa bosta še nadalje pritiskala v smeri dviga plač. Skupaj z že tako visokimi cenami goriva in hrane, ki bodo še naraščale, bo to vodilo v višjo merjeno inflacijo. Obstaja pa tudi veliko tveganje, da bo okrepljena rast plač še nadalje dvignila inflacijska pričakovanja in vodila v spiralo "plače-cene" ("wage-price spiral").

Pričakuje se, da se bo fiskalna politika v letu 2022 rahlo zaostрила. Začasne subvencije in davčni ukrepi so usmerjeni v blažitev učinkov naraščajočih cen elektrike za najbolj prizadeta gospodinjstva. Dodatna podpora gospodinjstvom bi morala biti financirana prek znižanj porabe, saj trenutno fiskalno stališče ustvarja tveganja za inflacijske pritiske. Nadalje bi lahko bolj rasti prijazen davčni naslovil pomanjkanje delavcev in dvignil potencial rasti. Tak davčni

sistem bi se lahko doseglo prek nadaljnega znižanja obdavčitve dela, kar bi se financiralo prek višje potrošnje, in prek višje obdavčitve nepremičnin.

Bolj podrobna ocena napoved za Slovenijo

Ovire na poti okrevanja

Do izbruha vojne v Ukrajini je bilo gospodarstvo v procesu močnega okrevanja, ekonomska aktivnost se je do sredine 2021 povečala celo nad predpandemsko raven. Okrevanju je koristila močna zasebna potrošnja, ki je bila odsev fiskalne podpore gospodinjstvom, npr. plačnih dodatkov v povezavi s pandemijo v javnem sektorju ter vladnih kratkoročnih shemah dela in čakanju na delo. Brezposelnost se je vrnila na predpandemsko raven, raven zaposlenosti pa je v začetku leta 2022 dosegla zgodovinsko višino.

Merjena inflacija se je od sredine 2021 zviševala in je maja 2022 s 8,7% dosegla najvišjo raven v zadnjih 20-ih letih. Dodatno k mednarodnim faktorjem, npr. motenj na strani dobave in energetske krize, so se od sredine 2021 močno višali pritiski na domače cene. Posledično je inflacija postala širša, kar je razvidno tudi iz osnovne inflacije v višini 5,3% v aprilu 2022. Vojna v Ukrajini je nadalje okrepila inflacijske pritiske prek višjih cen hrane in energije.

Ne glede na to sta industrijska proizvodnja in maloprodaja v marcu še vedno naraščali. Zvišanja cen goriva so bila prilagojena prek začasnega znižanja trošarin za gorivo, kurilno olje in plin, oprostitve plačila omrežnih pristojbin za februar 2020 ter začasne določitve najvišje cene goriva od sredine marca.

Vojna v Ukrajini je vir negotovosti. Obseg neposredne trgovine z Rusijo in Ukrajino je nizek. Vendar pa iz Rusije prihaja skoraj ves plin ter 13% nafte in naftnih derivatov, kar skupaj znaša približno 18% skupne energetske porabe. Višje cene energije in motnje v dobavnih verigah že negativno vplivajo na zaupanje potrošnikov in podjetij. Za zagotovitev dobave plina v primeru embarga na ruski plin je vlada v kontaktu z ostalimi tujimi ponudniki in dela korake za zagotovitev zmogljivosti za utekočinjeni zemeljski plin v drugih državah. Vojna v Ukrajini je do začetka maja 2022 tudi vodila v pritek približno 18.000 ukrajinskih beguncev.

Fiskalna politika ostaja podporna

V začetku 2022 je bila fiskalna politika ekspanzivna. Zaradi višje indeksacije pokojnin in prispevne stopnje so bili pokojninski prejemki višji. Dodatni začasni javni transferji so vključevali nadomestila gospodinjstvom in podjetjem za omejitev negativnih posledic naraščajočih cen energije. Omenjeni ukrepi bodo prispevali k pričakovanemu primanjkljaju v letu 2022 v višini 3,7% BDP, kar predvideva fiskalno konsolidacijo v višini 0,5% BDP.

Dodatna sredstva iz skladov Mehanizma za okrevanje in odpornost bodo financirala investicije v zeleno in digitalno transformacijo. V obdobju 2021-2026 bo celoten priliv iz skladov EU v povprečju predvidoma znašal 2,2% letno. Fiskalna pozicija je prispevala k pritiskom povpraševanja v času, ko so denarni pogoji v Sloveniji zelo prilagodljivi.

Domače povpraševanje bo spodbujalo rast

OECD predvideva, da se bo rast BDP umirila. Omenjeno bo delno negativna posledica vojne v Ukrajini. Konflikt bo prispeval tudi k višanju že tako visoke inflacije, in sicer prek višanja cen energije in hran, kar bo ustvarilo pritiske na zasebno potrošnjo in investicije.

Ne glede na to se bo ekonomska aktivnost še nadalje širila in načrtuje se, da se bo letu 2022 proizvodna vrzel zapolnila. Ekonomsko rast bo večinoma poganjalo zasebno povpraševanje. Zasebni potrošnji bodo koristila zvišanja realnega prihodka zaradi omejene ponudbe na trgu dela. Investicije se bodo še nadalje krepile, podpirali jih bodo tudi prilivi iz skladov EU. Pričakuje se, da bo ponudba na trgu dela ostala omejena ter da bosta zgodovinsko visoka zaposlenost in nizka raven brezposelnosti še nadalje pritiskali na plače. Skupaj z že visokimi in še rastočimi cenami goriva in hrane bo to vodilo v visoko merjeno in osnovno inflacijo tako v letu 2022 kot v letu 2023.

Eno izmed večjih tveganj je rast plač, ki bi bila močnejša od pričakovane, kar bi lahko skupaj z visokimi cenami hrane in energije poganjalo inflacijska pričakovanja. Pomembno tveganje je tudi embargo na dobavo plina iz Rusije. Po drugi strani bi hitrejša mobilizacija nezadostno izkoriščene delovne sile (ki je še posebej vidna prek nizke participacije delovne sile nad 60 let) in večje imigracije lahko pripomogli k znižanju pritiskov na plače.

Fiskalna politika mora obvladovati pritiske povpraševanja

Za znižanje pritiskov povpraševanje je potrebna hitrejša fiskalna konsolidacija. Dodatna podpora zaradi energetske krize najbolj prizadetim gospodinjstvom bi se morala financirati prek znižanj v preostali javnofinančni porabi.

Poleg implementacije omenjenega bi se morale uveljaviti tudi strukturne reforme za dvig potencialne rasti in priprave javnih financ na fiskalne izzive zaradi staranja prebivalstva. To vključuje rasti prijazno davčno reformo z nižjo obdavčitvijo dela, ki bi se financirala z višjo obdavčitvijo potrošnje in premoženja, ter ukrepe za spodbujanje kasnejše upokojitve in daljše delovne dobe.

Pripravila po publikaciji OECD:

mag. Kristina Bizjak, prva svetovalka

4. Ministrsko srečanje OECD o zaposlovanju in delu

Ministri iz držav OECD in partnerskih držav so se 7. junija 2022 srečali na ministrskem srečanju OECD za zaposlovanje in delo, da bi izmenjali izkušnje v času krize COVID-19, kako se po pandemiji soočajo pri izgradnji boljšega delovnega in zaposlovalnega okolja ter katere ukrepe sprejemajo za pomoč beguncem in svojim državljanom po rusko-ukrajinskem konfliktu. Srečanju je predsedovalo Združeno kraljestvo, podpredsedniki so bili Belgija, Estonija, Mehika in Španija.

Osrednja tema ministrskega srečanja je bila "Preseganje krize COVID-19 k boljšemu trgu dela, ki bo deloval za vse". Kljub enemu od najhujših upadov gospodarske dejavnosti zaradi pandemije COVID-19, so države uspešno okrevale, a so pri polnem zagonu soočajo z novimi izzivi, s katerimi se delavci, podjetja in vlade soočajo zaradi visoke stopnje inflacije, pomanjkanje delovne sile in ruske agresije proti Ukrajini.

Na dopoldanskem zasedanju so ministri izmenjali izkušnje in izzive pri vprašanjih, kako povečati odpornost in izkoristiti izkušnje iz preteklih odločitev za učinkovite politike za ublažitev prihodnjih gospodarskih upočasnitev. Ministri so razpravljali o ukrepih, ki so jih sprejeli za ublažitev posledic krize, in izmenjali izkušnje o ocenjevanju uspešnosti in učinkovitosti teh ukrepov, kar je ključnega pomena za prihodnje kritična obdobja. Tekom delovnega kosila so ministri razpravljali o humanitarnih posledicah ruske agresije na Ukrajino.

©OECD 2022

Popoldanski del je potekal v pet vzporednih ločenih sejah:

- (1) Spodbujanje trajnosti in odpornosti: Ponovna vzpostavitev boljših in bolj trajnostnih delovnih mest, ki koristijo posameznikom, delodajalcem, sektorjem in krajem;
- (2) Spodbujanje trajnosti in odpornosti: Usposobitev posameznikov za trg dela po krizi;
- (3) Udeležba vseh: Preprečevanje naraščajočih neenakosti;
- (4) Vključevanje vseh: Podpora mladim;
- (5) utiranje poti novemu delovnemu mestu: Kako kar najbolje izkoristiti digitalno preobrazbo.

Ministri **so sprejeli Politično izjavo**, s katero so se države OECD in partnerskih držav dogovorile o novih ambicioznih načrtih za povečanje trajnosti in vključenosti pri zaposlovanju, dodane so tudi Usmeritve za prihodnje delo: spremljanje in analiziranje sprejetih ukrepov, izgradnja boljšega delovnega okolja, raznolikost delovnih mest, proaktivne politike spretnosti,

investicije v mlade, dvig produktivnosti in izboljšanje življenjskega standarda ter pripravljenost za prihodnost.

Ministrskemu srečanju je 8. junija 2022 sledil ministrski panel, na katerem so ministri razpravljali o temi: "Trgi dela po direktivi COVID - ali se razvijamo bolj zeleni in vključujoči?"

Več informacij na:

<https://oecd-events.org/employment-ministerial-2022/en/>

Pripravila:

Ana Strnad, svetovalka

5. Konferenca OECD na visoki ravni o Jugovzhodni Evropi "Beg človeškega kapitala-skupaj oblikujmo prihodnost"

17. 5. 2022 je na OECD potekala konferenca na visoki ravni o Jugovzhodni Evropi (JVE) **Beg človeškega kapitala-skupaj oblikujmo prihodnost**, na kateri je sodeloval tudi državni sekretar dr. Raščan.

Od leta 2000 OECD, v okviru regionalnega programa za JVE South East Europe Regional Programme, tesno sodeluje z gospodarstvi regije za spodbujanje rasti, naložb in zaposlovanja prek reform, ki podpirajo konkurenčnost in razvoj zasebnega sektorja. Program obravnava regionalne in nacionalne potrebe, zmogljivosti in prednostne naloge reform pri prevajanju OECD standardov in najboljših praks v uporabne nasvete za gospodarstva jugovzhodne Evrope (Albanija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Kosovo, Črna gora, Severna Makedonija, Romunija in Srbija). Človeški kapital igra ključno vlogo pri krepitvi konkurenčnosti v jugovzhodni Evropi. Konferenca je preučila različne načine, na katere regija lahko izkoristi svoj človeški kapital za trajnostno in vključujočo rast po pandemiji COVID-19. Pri tem se opira na [SEE Competitiveness Outlook 2021](#).

Generalni sekretar Cormann je poudaril velik napredek JVE, ki pa se je zaustavil v trenutku, ko se je zmanjšal izvoz in so izgubili konkurenčnost. Številni iščejo priložnosti za boljše življenje s selitvijo v članice OECD, tudi Slovenijo in v Hrvaško. Kar pomeni, da imajo Investitorji v regiji težave dobiti dobre delavce z ustreznimi znanji. Po drugi strani pa diaspora pomeni vir sredstev, saj njihova nakazila pomenijo med 10 – 16 % BDP obravnavanih držav, vendar gre večina tega denarja v potrošnjo gospodinjstev in zmanjšuje revščino, ne gre pa v gospodarski razvoj. Zmanjšati je potrebno faktorje, ki ljudi silijo v izseljevanje (ustrezna delovna mesta, zmanjšati korupcijo in izboljšati vodenje države, izboljšati standard, poskrbeti za čisto okolje...) ter prenesti znanje diaspore.

EU Komisar Várhely je izrazil zadovoljstvo nad sodelovanjem z OECD na področju Zahodnega Balkana (ZB). Poudaril je, da ZB spada v EU, s katero ima veliko skupnih interesov. Širitveni proces je pomemben in se mora nadaljevati. Pristopni postopek je podprt s 30 milijardami evrov sredstev, kar je 30 % BDP cele regije. Sredstva so namenjena razvoju na področju digitalizacije, infrastrukture, odprave ozkih grl in pomanjkanja znanj in veščin, trajnostnega transporta, energetike in izobraževanja, da bi ustvarili novo osnovo za rast in zeleni prehod. Potrebne so strukturne reforme, boljše poslovno okolje, zmanjšati je treba korupcijo in neformalnost ter ustvariti nove službe. Ustvariti je potrebno močnejšo regionalno integracijo, znižati ovire med državami, povezati države z železnico brez zastojev na mejah, ustvariti regionalni skupni trg, prost pretok ljudi, blaga in kapitala. To bi povečalo privlačnost regije za TNI, kar bi bilo lahko aktualno, ker države članice EU iščejo možnost prenosa proizvodnje bližje k sebi. Nujna je reforma izobraževanja, pre-usposabljanje, dodatno usposabljanje, prilagoditev programov zahtevam trga in dualno izobraževanja.

©OECD 2022

Predstavljeno je bilo poročilo OECD [Labor Migration in the Western Balkans: Mapping Patterns, Addressing Challenges and Reaping Benefits](#), ki daje analitične vpoglede v migracije delovne sile v gospodarstvih JVE, priporočila politik za odpravo njenih temeljnih vzrokov in kako izkoristiti prednosti migracij in diaspore. Več kot 20 % prebivalstva Zahodnega Balkana je leta 2020 živelo v tujini, pretežno v državah OECD. Nenehna visoka stopnja izseljevanja, zlasti mladih talentov, lahko predstavlja resen razvojni izziv za regijo, saj imajo potencialni vlagatelji vse večje težave pri iskanju ustreznih kadrov na lokalnih trgih dela. Nasprotno pa velike in naraščajoče diaspore ponujajo tudi priložnosti za boljše življenje, pridobivanje znanj in veščin ter virov investicij ter poslovnega sodelovanja, zato je pomembna krepitev povezovanja z diasporami in spodbujanje vračanja ali krožne migracije. Zahodni Balkan lahko izkoristi ta

bazen talentov in svoje vire uporabi za hitrejši družbeno-ekonomski razvoj. V tej točki so bile predstavljene glavne ugotovitve in priporočila poročila.

V konkurenčnem okolju zaposlovanja se soočajo domača podjetja v JVE s težavami pri privabljanju znanja in izkušenj za konkurenčnost na svetovnih trgih. Potrebno je vzpostavljati pravih pogojev za privabljanje naložb in ustvarjanje novih delovnih mest s stimulativnimi poklicnimi možnostmi, hkrati pa ustvarjanje veščin, ki ustrezajo potrebam trga dela prek učinkovitih mehanizmov prehoda od šole do dela. Panel je razpravljal o možnostih za povečanje količine in kakovosti zaposlitve, spodbujanja razvoja spretnosti, omogočanja sodelovanja na trgu dela za vse in o potencialnem privabljanju znanja in vlaganj diaspore v produktivne dejavnosti.

Državni sekretar dr. Raščan je v svojem nagovoru izpostavil, da je ključno nasloviti vzroke migracij in zagotoviti ugodne gospodarske in socialne pogoje ter privlačne pogoje za šolanje in študij otrok. Tehnologije spreminjajo način delovanja gospodarstva, dejavnosti, ki jih izvajamo, in veščine, ki jih potrebujemo za uspeh. Lovljenje te hitre preobrazbe je najpomembnejše za pripravo ljudi na delovna mesta, ki še niso bila prilagojena za digitalne tehnologije. Premika praviloma ne spremlja sprememba načina upravljanja talentov. Uspešno obvladovanje te negotovosti lahko pomaga gospodarstvu, da se preusmeri k dejavnostim in sektorjem, ki temeljijo na znanju. Razprava je tekla o tem, kako gospodarstva JVE lahko premagajo izzive digitalizacije, dosežejo kakovostno izobraževanje, zlasti s prenosom znanja, in povečajo konkurenčnost z ustvarjanjem priložnosti za razvoj talentov, potrebnih za trajnostni razvoj in socialno kohezijo.

Glavni poudarki v zaključku konference so bili, da je EU širitvena politika prioriteta. Delajo na razvoju spretnosti in znanj. Delovna migracija je pomembna osnova za rast gospodarstev in za izboljšanje življenjskega standarda posameznikov. Okrepiti je potrebno socialno dimenzijo za večje blagostanje ljudi in razviti dualno izobraževanje za približevanje ponudbe znanj delovne sile potrebam privatnega sektorja.

Pripravil:

mag. Andrej Ferčej, pooblaščen minister

6. 30 LET PROGRAMA SIGMA

Program SIGMA, ki je 25. maja napolnil 30 let, je skupna iniciativa OECD in Evropske unije (v nadaljevanju: EU). Nastal je kmalu po padcu železne zavese in propadu komunističnih režimov v srednji in vzhodni Evropi z namenom, da bi z analizami, predstavljanjem dobrih praks, priporočili in nasveti pomagal mladim demokracijam, ki so nastale na tem območju.

Sigmino področje delovanja je sistem javne uprave, eden pomembnejših izzivov držav v tranziciji. Stabilne in dobro delujoče institucije ter profesionalna in k uporabniku usmerjena javna uprava so temeljni dejavniki konkurenčnosti in uspešnosti države, s tem pa tudi blaginje in zadovoljstva prebivalstva.

SIGMA je skozi desetletja svojega delovanja na poti pridruževanja k EU pospremila enajst držav, vključno s Slovenijo. Osem od navedenih držav je doseglo tudi članstvo v OECD, tri pa so trenutno v pridružitvenem procesu. Spoštovanje standardov dobrega javnega upravljanja (good public governance) je bilo in je še vedno eden ključnih kriterijev za članstvo v obeh organizacijah.

SIGMA trenutno sodeluje z državami kandidatkami in potencialnimi kandidatkami za članstvo v EU (Zahodni Balkan in Turčija) ter z državami vzhodne južne soseščine. Najbolj intenzivno je vsekakor delo z Zahodnim Balkanom, vse bolj pa tudi s tremi državami vzhodnega partnerstva, ki so pred kratkim zaprosile za status kandidatke (Ukrajina, Moldavija, Gruzija).

Po neizzvani obsežni agresiji Ruske federacije na Ukrajino je SIGMA ohranila partnerstvo z ukrajinsko vlado in nadaljuje s sodelovanjem, ki je usmerjeno predvsem v potrebne prilagoditve delovanja javne uprave v vojnem stanju, načrtovanje obnove države ter nadaljevanje tranzicije v moderno demokratično državo, ki spoštuje vladavino prava, individualno svobodo, človekove pravice in ustvarja pogoje za svobodno tržno gospodarstvo. Prav te reforme pa bodo tudi ključne na poti pridruževanja Ukrajine EU.

SIGMA je imeniten primer partnerstva med dvema organizacijama, ki utelešata vrednote svobodnega sveta in delita poglede na to, kaj je dobra javna uprava. Na podlagi teh skupnih pogledov je SIGMA razvila Principe javne uprave ([Principles of Public Administration](#)). Gre za skupek standardov, ki temeljijo na priporočilih OECD, pravnem redu EU in dobrih praksah držav članic obeh organizacij. Principi javne uprave vsebujejo tudi podrobne kazalnike in so uporabno orodje za spremljanje in merjenje stanja na tem področju. Čeprav so v pri vrsti namenjeni državam kandidatkam in državam evropske soseščine, je njihova praktična uporabnost mnogo širša. Tudi Slovenija bi lahko opravila temeljit pregled javne uprave uporabljajoč Principe.

Principi javne uprave pokrivajo vse ključne dimenzije delovanja javne uprave: strateško in proračunsko planiranje, razvoj politik in predpisov, sistem javnih uslužbencev in upravljanja s človeškimi viri, storitve javne uprave, organizacijo javne uprave, nadzor nad njo, transparentnost in dostop do javnih informacij, odgovornost ter javnofinančni menedžment, vključno z notranjo in zunanjo revizijo ter javnimi naročili.

SIGMA sodeluje z vladami v partnerskih državah in z Evropsko komisijo na več načinov. Izvaja občasne preglede stanja in napredka z vidika uporabe Principov javne uprave. Državam pomaga s praktičnimi nasveti in priporočili na navedenih področjih. Pripravlja regionalne študije in organizira multilateralne dogodke, vključno z ministrskimi konferencami. Sigmina prednost je, da je del OECD, hkrati pa tesno povezana z Evropsko komisijo. Tako lahko uporabi obsežno znanje OECD in EU ter ga prenaša državam v tranziciji.

©OECD 2022

Ob 30. obletnici programa SIGMA sta generalni sekretar OECD g. Mathias Cormann in veleposlanik EU pri OECD g. Didier Lenoir sklicala veleposlanike držav članic na strateški posvet o dosedanjem delovanju in perspektivah programa SIGMA. Posveta se je udeležil tudi veleposlanik g. Peter Ješovnik. Soglasno stališče je bilo, da je program pomembno prispeval k reformam v partnerskih državah in da mora nadaljevati z dobrim delom, v sedanjem trenutku pa posvetiti prioriteto podpori Ukrajine, ki brani vrednote svobodnega sveta. Na posvetu je sodelovala tudi ga. Tatyana Kovtun, izvršna direktorica Enote za izvedbo reform (Reform Delivery Unit) pri svetu ministrov Ukrajine in predstavila osnovne poteze programa obnove Ukrajine. Poudarila je tudi odlično sodelovanje s programom SIGMA.

Pripravil:

dr. Gregor Virant, direktor programa SIGMA

7. OECD iLibrary

OECD objavlja svoja **priporočila, analize in podatke** na **OECD iLibrary**, da bi pomagal obveščati oblikovalce politik, raziskovalce in analitike pri izvajanju najboljših možnih odzivov v svojih državah.

OECD iLibrary vsebuje **na tisoče e-knjig, poglavij, tabel in grafov, dokumentov, člankov, povzetkov, kazalnikov, podatkovnih baz in tudi podcastov**, ki zagotavljajo temelj za mednarodno načrtovanje in raziskovalne projekte, ki se izvajajo na nagrajeni platformi po trdnih in zanesljivih standardih – odkriti jih je mogoče po temi, državi ali vrsti vsebine.

OECD je na dosegu roke **več kot 7 milijonom uporabnikov v več kot 100 državah** in je dostopna vsem:

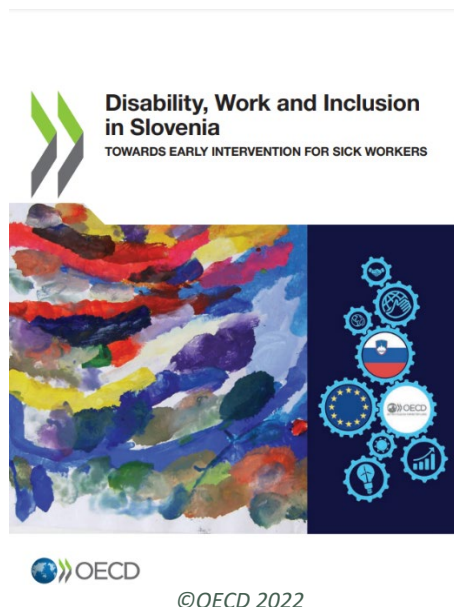
- Univerze, raziskovalne organizacije in posamezni raziskovalci,
- Knjižnice,
- Podjetja, pravne in finančne storitve ter ostali zasebni sektor,
- Vlade, javne uprave, nevladne organizacije in možganski trusti.

Informacije o uporabi OECD iLibrary so na voljo na YouTubeu na naslednjem naslovu:
<https://www.youtube.com/user/OECDiLibrary>.

V nadaljevanju predstavljamo nekaj zadnjih publikacij, ki so bile izdane v spletni knjižnici.

Invalidnost, delo in vključenost v Sloveniji

V državah OECD je vsak sedmi delovno sposoben odrasel opredeljen kot invalidna oseba. Mnogi od njih so izključeni iz (smiselnega) dela ter imajo nizke ravni dohodka in družbene angažiranosti. Bolezen ali invalidnost pogosto prisili ljudi, da zapustijo trg dela, čeprav še vedno lahko in želijo delati. Vlade lahko pomagajo pri ustvarjanju okolja, ki podpira vrnitev na delo za te ljudi.

To poročilo, objavljeno 14. marca 2022, obravnava slovensko zdravstveni in invalidski sistem ter predlaga priporočila za spodbujanje zaposlovanja invalidov.

Pogoste dolgotrajne bolniške odsotnosti so v Sloveniji vse večji problem, deloma tudi zaradi sistema zdravstvenega zavarovanja: zboleli delavci prejemajo razmeroma visoka nadomestila, za neomejen čas, brez aktivacije ali ponudbe za vrnitev na delo.

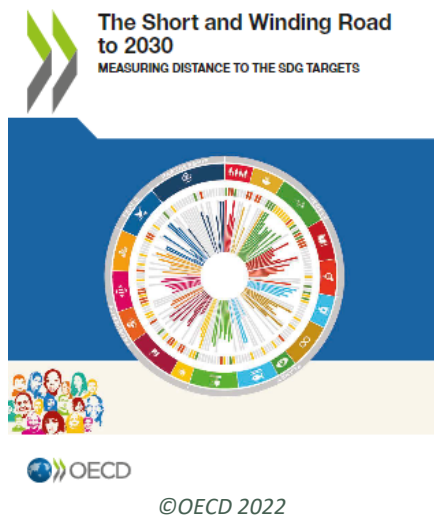
To poročilo kaže, da je zgodnje posredovanje ključno za preprečevanje izstopa iz trga dela. V ta namen je treba delodajalce in poklicne strokovnjake prej vključiti v strukturiran proces poklicne rehabilitacije. Reforma zdravstvenega zavarovanja bi morala zagotoviti prave spodbude za delo, uskladitev ocene bolezni in

invalidnosti za vlagatelje zahtevkov za dolgotrajne bolezni ter zgornjo mejo najdaljšega obdobja za izplačilo zdravstvenega nadomestila. Sodelovanje med vsemi ključnimi deležniki v različnih fazah procesa je ključno. Takšno sodelovanje bo omogočilo prepotrebno ustanovitev skupnega odgovornega organa za oceno potreb bolezni, invalidnosti in poklicne rehabilitacije.

Več informacij na: <https://one.oecd.org/document/76648851/en/pdf>.

Kratka in ovinkasta pot do 2030

Agenda 2030 določa ambiciozne cilje za ljudi, planet in blaginjo. Kako daleč so prepotovale države OECD, da bi dosegle cilje trajnostnega razvoja? Kako je pandemija COVID-19 vplivala na napredek držav? In koliko je na oceno tega, kje so države OECD, prizadeto zaradi tega, kar trenutno ne vemo?

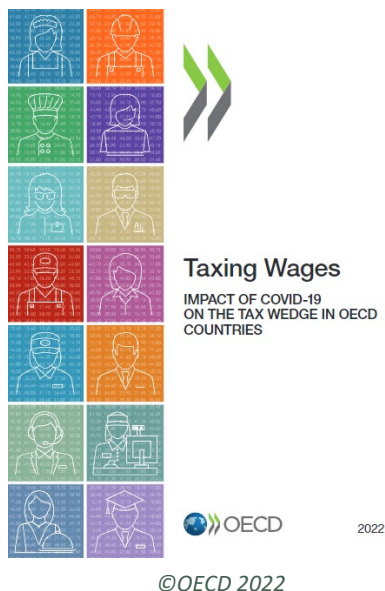
Namen poročila OECD Kratka in ovinkasta pot do leta 2030: merjenje razdalje do ciljev SDG je pomagati državam članicam oceniti njihovo trenutno stanje v zvezi s cilji trajnostnega razvoja, oceniti smer in hitrost njihove nedavne poti ter opredeliti področja, kjer je potrebno še več truda. Opredeljuje tudi prihodnjo statistično agendo – ki prikazuje, koliko še ne vemo in kako bi to lahko vplivalo tako na doseganje ciljev trajnostnega razvoja kot na odločitve o tem, kaj dati prednost v tej obsežni agendi.

Več informacij na:

<https://www.oecd.org/publications/the-short-and-winding-road-to-2030-af4b630d-en.htm>.

Obdavčitev plač: Vpliv COVID-19 na obdavčitev plač v državah OECD

Ta letna publikacija vsebuje podrobnosti o davkih, plačanih na plače v državah OECD. Zajema dohodnine in prispevke za socialno varnost, ki jih plačujejo zaposleni, prispevke za socialno varnost in davke na izplačane plače, ki jih plačujejo delodajalci, ter denarne prejeme delavcev. Ponazarja, kako se ti davki in ugodnosti izračunajo v vsaki državi članici, in preučuje, kako vplivajo na dohodke gospodinjstev. Rezultati omogočajo tudi kvantitativne meddržavne primerjave ravni stroškov dela ter celotnega položaja davkov in prejemkov samskih oseb in družin z različnimi ravnmi plače.

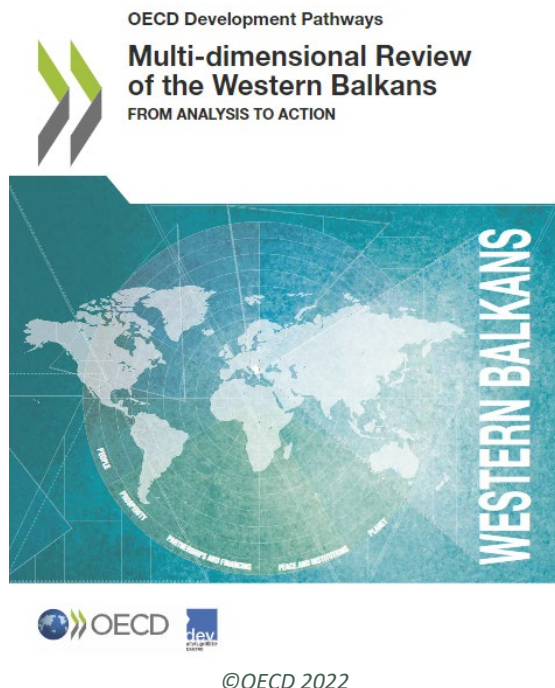
Publikacija prikazuje povprečne in mejne učinkovite davčne stopnje na stroške dela za osem različnih tipov gospodinjstev, ki se razlikujejo glede na višino dohodka in sestavo gospodinjstva (samske osebe, samohranilci, en ali dva para z otroki ali brez njih). Povprečne davčne stopnje merijo del bruto plače ali stroškov dela, vključenih v davke in prispevke za socialno varnost, tako pred kot po denarnih prejemkih, mejne davčne stopnje pa del majhnega povečanja bruto plače ali stroškov dela, ki se plača v te vzvode. Obdavčenje plač 2022 vključuje posebno funkcijo z naslovom: "Vpliv COVID-19 na davčni klin v državah OECD".

Več informacij na: <https://www.oecd.org/tax/taxing-wages-20725124.htm>.

Večdimenzionalni pregled Zahodnega Balkana

Regija Zahodnega Balkana je v zadnjih dveh desetletjih napredovala daleč pri doseganju gospodarskega in družbenega napredka. Njeni ljudje so največje bogastvo regije. Kljub pomanjkanju priložnosti se mnogi, zlasti mladi, odločijo za emigracijo. Da bi kar najboljše

izkoristila svojo prihodnost, mora regija vlagati v svojo privlačnost kot prostor za življenje, delo in vlaganje.

To poročilo je nadaljevanje prejšnje publikacije Večdimenzionalni pregled Zahodnega Balkana: Ocenjevanje priložnosti in omejitev. Gradi na obsežnem procesu vzajemnega učenja, ki je združil strokovnjake iz vse regije in širše. Poročilo vsebuje predloge in priporočila za tri strateške prednostne naloge, ki lahko pomagajo ustvariti priložnosti in izboljšati kakovost življenja. Prvič, boljša izobrazba in več kompetenc so osnova za dvig produktivnosti, ustvarjanje delovnih mest, spodbujanje civilne udeležbe in spreminjanje regije v privlačno destinacijo. Drugič, socialna kohezija je temelj odpornih družb in zahteva močnejše politike trga dela in učinkovito socialno zaščito, ki lahko ublaži stiske ljudi in jim ponudi nove priložnosti. Tretjič, čistejši zrak in bolj trajnostna energija sta nepogrešljiva za izboljšanje kakovosti življenja v regiji in gospodarskih priložnosti.

Več informacij na: https://www.oecd-ilibrary.org/development/multi-dimensional-review-of-the-western-balkans_8824c5db-en.

8. Uporabne povezave

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri OECD

- Uradna spletna stran: <https://www.gov.si/predstavnistva/stalno-predstavnistvo-pri-oecd-pariz/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/SLOtoOECD/>
- Twitter: <https://twitter.com/SLOtoOECD>

OECD

- OECD: <http://www.oecd.org/>
- OECD - Careers: <http://www.oecd.org/careers/>
- OECD - YouTube: <http://www.youtube.com/oecd>
- OECD - Facebook: <https://www.facebook.com/theOECD>
- OECD - Twitter: <https://twitter.com/oecd>
- OECD - Flickr: <https://www.flickr.com/photos/oecd>

Agencije

- Mednarodna agencija za energijo (International Energy Agency - IEA): <https://www.iea.org/>
- Agencija za jedrsko energijo (Nuclear Energy Agency - NEA): <http://www.oecd-nea.org/>
- Razvojni center OECD (DEV): <http://www.oecd.org/dev/>
- Mednarodni transportni forum (International Transport Forum - ITF): <http://www.itf-oecd.org/>

©MySociety

Kontakt

Stalno predstavništvo pri OECD Pariz

28, rue Bois-le-Vent

75016 Pariz

Francija

Tel: +33144965069

E-pošta: slomission.paris@gov.si

Če tovrstnih informacij ne želite prejemati, vas prosimo, da pošljite povratno e-pošto na zgoraj navedeni naslov, da vas odstranimo s seznama naslovnikov. Obveščamo vas, da identifikacijskih podatkov ne zbiramo in ne obdelujemo za namen njihovega prenosa ali prodaje zunanjim subjektom za namene trženja in ne pošiljamo sporočil v imenu tretjih oseb.